

ברכת התורה והארץ

זמירות וברכות לשבת ויום טוב
בתוספת הרחבות, הלכות ורעיונות
בשבח הארץ ומצוותיה

בהוצאת מכון התורה והארץ
כפר דרום תובב"א - שבי דרום

כפר דרום ת"ז - שבי דרום

בהוצאת מכון התורה והארץ

שבי דרום ד.נ. הנגב ת.ד. 18. מיקוד: 8536500

טל 08-6847325 פקס 08-6847055

www.toraland.org.il

כתיבה: רבני מכון התורה והארץ

עריכה: טל תורג'מן

עיצוב גרפי: אפרת עיצובים 02-9933304

צילום: shutterstock

תוכן העניינים

4	פתיחה - הרב יעקב אריאל שליט"א.....
8	סדר הפרשת חלה.....
12	סדר הפרשת תרומות ומעשרות.....
16	סדר עירוב תבשילין.....
17	סדר הדלקת נרות.....
19	סדר ליל שבת.....
27	קידוש ליל שבת.....
30	זמירות ליל שבת.....
50	קידוש ליום השבת.....
52	זמירות ליום השבת.....
62	זמירות לסעודה שלישית.....
68	קידוש ליל יום טוב.....
72	קידוש ליום טוב.....
76	ברכת המזון.....
89	סדר שבע ברכות.....
91	ברכות הנהנין.....
92	ברכה מעין שלש.....
97	סדר הבדלה.....
99	זמירות למוצאי שבת.....
106	מפתח שירים.....
107	שירים נוספים.....

זמירות ליל שבת

כָּל מְקֻדָּשׁ שְׁבִיעִי כָּרְאוּ לֹו, כָּל שׁוֹמֵר שִׁבְתָּ פֶּדֶת מִחֻלּוֹ,

שִׁכְרוּ הַרְבֵּה מְאֹד עַל פִּי כְּעִלּוֹ, אִישׁ עַל מַחְנֵהוּ וְאִישׁ עַל דָּגְלוֹ

אוֹהֲבֵי ה' הַמְּחִים בְּבִגְדֵי אֲרִיאל, בְּיוֹם הַשִּׁבְתָּ שִׁישׁוּ וְשִׁמְחוּ כְּמִקְבְּלֵי מִתֵּן
נִחְלִיאל, גַּם שְׁאוֹ יְדֵיכֶם קִדְשׁ וְאָמְרוּ לֵאל, בְּרוּךְ ה' אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל

דּוֹרְשֵׁי ה' זָרַע אֲבָרָהֶם אוֹהֲבוֹ, הַמְּאַחֲרִים לְצִאֲתָא מִן הַשִּׁבְתָּ וּמִמְהָרִים לְבֹא,
שְׁמִיחִים לְשִׁמְרוֹ וּלְעָרֵב עֲרוֹבוֹ, זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ

זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה בְּמִצְוֹת שִׁבְתָּ גְרוּסָה,

חֲרוּתָהּ לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּכֹלָה בֵּין רַעוּתֶיהָ מְשֻׁבָּחָה,

טְהוּרִים יִרְשׁוּהָ וְיִקְדְּשׁוּהָ בְּמִאֲמַר כָּל אֲשֶׁר עֲשֵׂה,

וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עֲשֵׂה

יוֹם קִדּוּשׁ הוּא מְבֹאֵא וְעַד צִאֲתוֹ, כָּל זָרַע יַעֲקֹב יְכַבְּדוּהוּ כְּדָבָר הַמְּלֹךְ וְדָתוֹ,
לְנוּחַ בּוֹ וּלְשִׁמּוּחַ בְּתַעֲנוּג אָכּוֹל וְשָׂתוֹ, כָּל עַדְתּוֹ יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ

מִשֹּׁף חֲסִדָּה לִידְעִיָּה אֵל קִנְאָ וְנוֹקֵם, נוֹטְרֵי לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי זָכוֹר וְשִׁמּוֹר לְהִקָּם,
שְׁמִיחִים בְּבִגְדֵי שְׁלֵם בְּאוֹר פְּנִיָּה תְּבִהִיקֵם, יְרוּיִן מִדְּשֵׁן בֵּיתָהּ וְנַחֵל עֲדָנֶיהָ תִּשְׁקֵם

עֲזוֹר לְשׁוֹבְתִים בַּשְּׁבִיעִי בְּחָרִישׁ וּבְקִצִּיר עוֹלָמִים,

פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קִטְנָה, סוֹעֲדִים בּוֹ לְבָרָה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים,

צְדָקָתָם תִּצְהִיר כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים, ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲהַבַת תָּמִים,

ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל תִּשְׁוַעַת עוֹלָמִים:

מה יידידות מנוחתה, את שבת המלכה, בכן נרוץ לקראתה, בואי כלה נסוכה, לבוש בגדי חמודות, להדליק נר בברכה, ותכל כל העבודות, לא תעשו מלאכה להתענג בתענוגים, ברבדים ושליז ודגים

מערב מזמינים כל מיני מטעמים, מבעוד יום מוכנים, תרגולים מקטמים, ולערוב פמה מינים שותות יינות מבשמים, ותפנוקי מעדנים, בכל שלש פעמים להתענג בתענוגים, ברבדים ושליז ודגים

נחלת יעקב יירש, בלי מצרים נחלה, ויכבדוהו עשיר ורש, ותזכו לגאלה, יום שבת אם תשמרו, והייתם לי סגלה, ששת ימים תעבדו, ובשביעי נגילה להתענג בתענוגים, ברבדים ושליז ודגים

חפציה אסורים, וגם לחשוב חשבונות, הרהורים מתרים ולשדך הבנות, ותנוק ללמדו ספר, למנוצח בנגינות, ולהגות באמרי ספר, בכל פנות ומחנות להתענג בתענוגים, ברבדים ושליז ודגים

הלויכה תהא בנחת, עונג קרא לשבת, והשנה משבחת, כדת נפש משייבת, בכן נפשי לה ערגה, ולנוח בחבת, פשושים סוגה, בו ינוחו בן ובת להתענג בתענוגים, ברבדים ושליז ודגים

מעין עולם הבא, יום שבת מנוחה, כל המתענגים בה, יזכו לרב שמחה, מחבלי משיח יצלו לרוחה, פדותנו תצמיח ונס יגון ואנחה להתענג בתענוגים, ברבדים ושליז ודגים

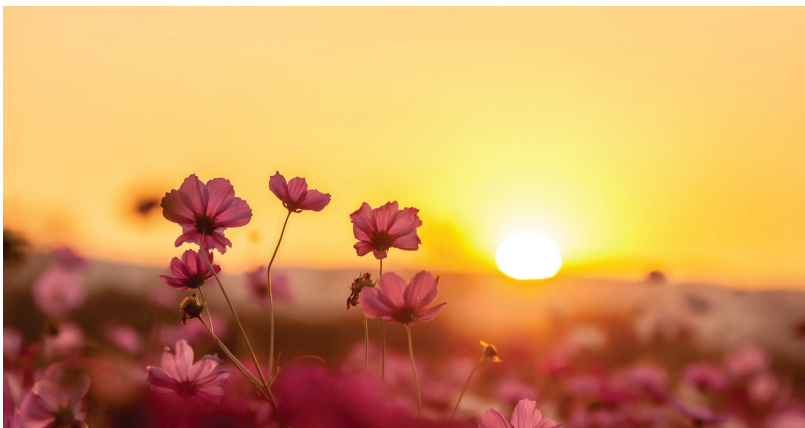
י-ה רבון

עלם ועלמאי, אנת הוא מלכא מלכא מלכא,
עובד גבורתך ותמהאי, שפר קדמך להחניא
שבחין אסדר צפרא ורמשא, לך אלהא קדישא, די ברא כל נפשא,
עירין קדישין ובני אנשא, חיות ברא ועופי שמאי:
י-ה רבון

רבובין עובדך ותקיפין, מכיך רמאי וזקיף כפיפין,
לוי יחיה גבר שנין אלפין, לא יעול גבורתך בחושבנאי:
י-ה רבון

אלהא די ליה יקר ורביתא, פרוק ית ענה מפום אריותא,
ואפיק ית עמך מגו גלותא, עמך די בחרת מפל אמאי:
י-ה רבון

למקדשך תוב ולקדש קודשין, אתר די ביה יחדון רוחין ונפשין,
ויזמרון לך שירין ורחשין, בירושלם קרתא דשופרא:
י-ה רבון

מונוקה ושמחה,

אור ליהודים יום שבתון יום מחמדים,
שומרי וזוכרי המה מעידים, כי לששה כל ברואים ועומדים
שמי שמים ארץ וימים, כל צבא מרום גבוהים ורמים,
תנין ואדם וחית ראמים, כי ביה ה' צור עולמים
הוא אשר דבר לעם סגלתו, שמוזר לקדשו מבאו ועד צאתו,
שבת קדש יום חמדתו, כי בו שבת אל מכל מלאכתו
במצות שבת אל-יחליצו, קום קרא אליו יחיש לאפצו,
נשמת כל חי וגם נעריצו, אכול בשמחה כי כפר רצו
במשנה לחם וקדוש רבה, ברוב מטעמים ורוח נדיבה,
יזכו לרב טוב המתענגים בה, בביאת גואל לחיי העולם הבא:

שומרי וזוכרי המה מעידים

נמצא שהיתה ארץ ישראל נבחרת ונחמדת לפניו יתעלה מתוך שאר כל הארצות כמו שהיה העם הישראלי נבחר מכל שאר העמים. ומפני זה רצה הקב"ה שכמו שהאומה בכללה תעשה זכר בשביתת היום השביעי היום השביעי אל הפינה הקדושה מבריות העולם וחידושו, ככה הארץ הנבחרת תעיד על זה בשמיטתה בשנה השביעית ולזה נתן הסיבה במצוות השמיטה 'שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' רצונו לומר ששמיטת הארץ יהיה כמו השבת המקודש אשר ישראל ושענין השביתה היא לרמוז ולהעיד על שבת בראשית, שבת לה' כי בו שבת מכל מלאכתו וכאילו הארץ היא למעלת קדושתה עם היותה בלתי מדברת תעיד בפניה הזאת מה שיעיד האיש הישראלי בשבתותיהם (שער החצר סימן מ' מדברי מהר"י אברבנאל).